

Herinneringen

Mevrouw A.C.Tielrooij - van der Hout

Intro

In het jaar 1868 besloten enkele jonge mannen, die graag turnden, (vrouwen deden toen nog niet mee) om een gymnastiekvereniging op te richten.

Door de vereniging aan te sluiten bij het Nederlands Gymnastiek Verbond konden zij wedstrijden turnen tegen andere gymnastiekverenigingen.

Het zal duidelijk zijn dat zo'n hoogbejaarde vereniging als Kracht en Vriendschap in haar lange bestaan veel hoogtepunten heeft gekend. Maar ook moeilijke tijden zijn ons uiteraard niet bespaard gebleven. Maar K. en V. is altijd een vereniging geweest waar de vriendschap tussen de leden een grote rol speelde.

Logisch dat de leden in het jaar 1968 het honderdjarig bestaan uitbundig wilden vieren. Het is toch niet veel gymnastiekverenigingen gegeven een eeuwfeest te kunnen vieren. Het bestuur besloot dan ook dat er niet slechts een groot feest moest komen, maar dat het hele jaar 1968 een feestjaar moest worden.

Omdat zoiets veel geld zou gaan kosten, besloot men gedurende enige jaren voor het jubileumjaar van de leden een jubileumbijdrage te vragen om de festiviteiten te financieren. Een jubileumcommissie werd geïnstalleerd die een goed feestprogramma in elkaar moest zetten.

Nu was een geluk dat in K. en V. enkele mensen zaten die een ruime ervaring hadden in het organiseren van grote evenementen. Hoogtepunt werd een grote feestavond voor alle leden en genodigden waar een revue werd opgevoerd die een beeld gaf van de activiteiten van K. en V. in de loop van haar bestaan.

Verder was er een receptie, een aspirantendag in de open lucht, met alle aspiranten trokken we naar Rotterdam naar het circus van Barnum en Bailey, we organiseerden de bondskeurwedstrijden ritmische gymnastiek (Nederlandse kampioenschappen) en met de volwassenen gingen we naar het De la Martheater waar Wim Sonneveld voor ons optrad. Het werd een jaar om nooit te vergeten. Een groot pluspunt van zo'n jaar is dat de onderlinge band tussen de leden aanzienlijk wordt versterkt.

Naast een bestuur en een technische commissie had Kracht en Vriendschap ook vele jaren een evenementencommissie. Deze commissie had tot taak om regelmatig iets te organiseren dat niets van doen had met beoefening van "de gymnastiek" in haar vele vormen. Het programma varieerde van een bezoek aan één of andere tentoonstelling tot een wandeling in de duinen, langs het strand of in het bos. De opzet was dat een dergelijk evenement eens per maand, bij voorkeur op zondagmorgen, zou plaats vinden. De belangstelling varieerde meestal van 10 tot 40 personen. Ook familieleden of vrienden van de deelnemende leden konden meedoen.

Soms werd bij een wandeling de hulp van een boswachter ingeroepen, die ons wees op de kleine verborgenheden in bos of duin, zoals een konijnenhol en alles daaromheen, een eekhoorn hoog in de boom, een nest met veldmuisjes en in het vroege voorjaar de eerste lenteboden, en nog veel meer wat moeder Natuur ons heeft te bieden.

Het was echter niet alleen de natuur die ons boeide maar ook de gezelligheid onderling en de mogelijkheid elkaar beter te leren kennen dan alleen in de gymnastiekzaal, hoewel ook daar vriendschapsbanden werden aangeknoopt. Ook nachtwandelingen werden bij tijd en wijle wijle in de duinen of langs het strand georganiseerd. Lang niet iedereen beschikte toen over een auto, maar dat was geen bezwaar om, toch van de partij te zijn, want er was altijd wel ruimte voor "lifters".

De wandelingen eindigden meestal in een koffiehuis/petit-restaurant of iets dergelijks, waar nog een gezellig uurtje werd doorgebracht alvorens weer huiswaarts te gaan. Vaak werd er dan gevraagd wanneer we weer gingen. Daar was de "Circulaire" zoals ons clubblad toen heette, goed voor.

Kerstvakantie

Het was zo'n 40 tot 50 jaar geleden niet zo vanzelfsprekend dat de kinderen met hun ouders op vakantie gingen, want in de naoorlogse jaren was de welvaart in Nederland niet zo groot.

Voor veel kinderen betekenden de schoolvakanties dan ook een periode van jezelf vermaken. Vooral de Kerstvakantie was vaak moeilijk omdat het Nederlandse klimaat het meestal niet mogelijk maakte om je buiten te amuseren'

Dat bracht het bestuur van K & V op het idee om in die periode iets voor de K. en V-jeugd te ondernemen. Nu was onze vereniging ook toen al lid van het Koninklijk Nederlands Gymnastiek Verbond, dat een groot terrein met kampeeraccommodatie in Beekbergen bezat en nog bezit. Veel van onze aspiranten kennen dit terrein ook nu nog, omdat velen daar in de zomervakantie een kampweek hebben doorgebracht en ook nu nog gaat K & V daar elk jaar in de zomervakantie met een groep aspiranten naar toe.

Maar goed, zo tussen 1960 en 1970 trok een grote groep aspiranten met hun begeleiders per touringcar in de kerstvakantie naar Beekbergen om daar een vijftal dagen in de prachtige bossen door te brengen. Overdag deden we veel spel en wandelden we door de vaak prachtig besneeuwde omgeving. In de avond was er altijd een recreatief programma, waarbij jong en oud, zich kostelijk amuseerden. Televisie was er niet, maar wel werden films gedraaid en trad een goochelaar o.i.d. voor ons op. Iedereen keek altijd met veel plezier uit naar deze "Kerstweek", al moet ik hierbij opmerken dat de nachten wel eens koud konden zijn, omdat de slaapzalen niet verwarmd waren en uit de kranen alleen koud water kwam. Maar het plezier was er niet minder om!

Demonstraties

Bij veel gebeurtenissen in ons leven blikken we terug op het verleden. Niet slechts op het persoonlijke vlak, ook in het verenigingsleven en alles wat daar bij hoort, gebeurt dit. Er waren soms wat tegenslagen: geplande wedstrijden, waarbij het deelnemersaantal tegenviel. Belangstellenden die de 2 gratis proefflessen bijwoonden en daarna niets meer van zich lieten horen.

Maar er waren toch altijd veel pluspunten: heel veel pluspunten zelfs. Eén van vele herinneringen is een demonstratie in de open lucht, op de Dam, waar een grote kring belangstellenden de verrichtingen van onze leden volgden en luid hun waardering uitten. Onder het publiek waren nogal wat ouderen, waarvan diverse mensen zich aanmeldden bij de in het vooruitzicht gestelde proefflessen. Zij waren geïnspireerd door onze groep "ouderen" en meldden zich op de eerstvolgende lesavond aan Niet allen werden daadwerkelijk lid, maar velen werden en bleven dat wel.

Een aantal jaren achtereen organiseerde de Amsterdamsche Turnbond, kortweg ATB, (later opgegaan in de kring Noord- Holland Zuid) openluchtdemonstraties in diverse delen van de stad. Publieke belangstelling was er in overvloed en altijd hielden we daar nieuwe leden aan over. Geen nutteloze inspanning dus'

K&V in Portugal

Kracht en Vriendschap had enige tientallen jaren na WO II een grote ritmische afdeling waar op hoog niveau werd gewerkt. Uit deze groep werd een wedstrijdploeg onder leiding van Marius Kruyne gevormd, die jarenlang tot de top van de Nederlandse gymnastiek behoorde. Veel prijzen werden gewonnen en zelfs behaalden de dames in het jaar 1952 het Nederlandse kampioenschap. Een zo goede ploeg werd natuurlijk ook regelmatig uitgenodigd om te komen demonstreren bij grote evenementen en sportmanifestaties.

Zo maakte deze groep in het jaar 1953 onder meer een trip naar Portugal. In Lissabon werd toen ten bate van de slachtoffers van de watersnoodramp in Zeeland een benefietavond georganiseerd en onze vereniging werd uitgenodigd deze met het geven van enkele demonstraties op te luisteren. De benefietavond werd, mede dank zij K en V, ook in financieel opzicht een succes.

Een jonge moeder

Zo'n veertig jaar geleden, om precies te zijn in het jaar 1965, bezocht mijn man, de toenmalige voorzitter van Kracht en Vriendschap, de damesturnles in het Cartesius Lyceum. Zoals gebruikelijk begon de les met een warming-up, waarbij de dames in loopspas de zaal rondlopen. Plotseling ging iemand, die die avond voor het eerst was, aan de kant op een bank zitten. Het bleek dat de aanhechting van de achillespees was afgescheurd. Omdat daaraan in de gymnastiekzaal niets is te verhelpen, werd de ambulance gebeld, die het slachtoffer naar het Wilhelmina Gasthuis bracht.

In die tijd was het niet zo vanzelfsprekend, dat iemand telefoon had en ons kandidaat-lid dus ook niet. Mijn man besloot mee te gaan, zodat hij wist wat er ging gebeuren en ook bij opname de echtgenoot van het slachtoffer op de hoogte kon stellen.

Wat al werd gevreesd gebeurde. De patiënte ging rechtstreeks naar de operatiekamer en moest enkele dagen blijven.

En zo reed de voorzitter rond het middernachtelijk uur naar de inmiddels ongeruste echtgenoot. Die was furieus en mijn man werd in niet mis te verstane woorden duidelijk gemaakt hoe hij over sport voor vrouwen dacht en dat mannen de dupe werden van die dwaze vrouwen die zo nodig na de bevalling op gymnastiek moesten om hun buik weg te werken. Hoe dit meningsverschil tussen man en vrouw is opgelost is niet bekend; wel staat vast, dat onze ongelukkige deelneemster aan de proefles, geen lid is geworden.

Sint Nicolaas

Ik moest bij de laatste Sinterklaasviering weer denken aan zo'n veertig jaren geleden. Net als het huidige bestuur wilden ook wij onze vrijwilligers(sters) in ere houden en hen laten blijken hoezeer wij hun onontbeerlijke steun waardeerden. Het zijn vaak leden of ouders van jeugdleden die in de anonimiteit heel veel werk doen, dat ogenschijnlijk niet zo gewichtig is, maar zonder hen kan geen vereniging bestaan.

Wij vonden het een goed idee om Sint Nicolaas persoonlijk bij hen langs te laten gaan om een surprise als blijk van waardering aan te bieden. Zo gingen voorzitter en vice-voorzitter (de laatste als goedheiligman) op pad om de dank van het bestuur over te brengen.

Bij de eersten die zij bezochten werd de geste zeer gewaardeerd, maar bij de derde vrijwilligster kreeg Sint een koude douche. Waar niemand op had gerekend bleek namelijk: ook volwassenen kunnen een panische angst hebben voor een man die als bisschop door het leven gaat. We hebben in de daaropvolgende jaren een andere manier gebruikt om onze waardering tot uitdrukking te brengen.

Een IJstocht

Dat de winters vroeger veel strenger waren dan tegenwoordig weet iedereen; schaatsen op natuurijs was dan ook een jaarlijks terugkerend feest.

Natuurlijk waren ook veel K en V-ers enthousiaste schaatsenrijders die, veelal in clubverband, de schaatsen onderbonden. Schaatstochten in Noord-Holland werden bijvoorbeeld georganiseerd, waarbij een graag gereden tocht was: Kadoelen (huis van Simone en Ben), Landsmeer (ons huis) en den IJp (huis van Tom en Ans Witte). Een tocht die naar eigen smaak lang of kort kon zijn, maar in elk geval het voordeel had dat de ravitaillering perfect was.

Maar ook wanneer er geen natuurijs was konden velen de verleiding van het schaatsenrijden niet weerstaan en trokken naar de kunstijsban om hun rondjes te trekken. Elke zondagochtend was een groep K en V-ers op de Jaap Edenbaandruk in de weer om hun conditie op peil te brengen voor het geval de vorst mocht komen, terwijl anderen die aspiraties niet hadden maar het gewoon gezellig vonden. Ook deze laatste groep waaronder enkelen die 6 minuten nodig hadden om 500 meter af te leggen, droomden er toch wel eens stiekem van om een grote tocht op het ijs te maken.

Die kans kregen ze op 24 februari 1963. Het was een strenge winter en nagenoeg alle open water was bevroren. Niet zo abnormaal, maar wel uitzonderlijk, was dat ook het IJsselmeer één grote ijsvlakte was.

Een mij onbekende instantie had vastgesteld dat het ijs zo dik was dat er met auto's op kon worden gereden. Er was een route uitgezet die begon bij Enkhuizen, het IJsselmeer overstak naar Stavoren, langs de Friese kust naar Workum, terug naar Oude Zeug en via Medemblik weer naar Enkhuizen voerde. Naar mijn schatting nu, waren we met een ploeg van wel 30 man. Zover mij bekend is er nooit meer zo'n tocht geweest.

Jaarvergadering

Op woensdag 23 maart a.s. is het weer zover dat het bestuur van onze vereniging verantwoording aflegt over het gevoerde beleid in het afgelopen jaar.

Het moet mij van het hart, dat mij de laatste jaren steeds weer een gevoel van teleurstelling bekruipt, wanneer ik zie dat slechts enkele getrouwen de moeite hebben genomen de vergadering te bezoeken. Hoe is het toch mogelijk dat de jaarvergadering zo weinig aandacht krijgt! Waarschijnlijk realiseren onze leden zich niet, wat het lid zijn van een vereniging inhoudt. Het is geen zaak waar men tegen betaling een product koopt, want dan zou er winst oogmerk zijn. Nee, het is zoals de wet zegt een lichaam, gevormd door de aaneensluiting van personen, dat een niet-commercieel belang dient.

Onwillekeurig gaan mijn gedachten bij zo 'n vergadering wel eens terug naar vroegere jaren. Ook in de periode dat ik nog deel uitmaakte van het bestuur werden onze vergaderingen zeer redelijk bezocht. Ik herinner mij nog een vergadering, ik vermoed in 1958. De vergadering vond zoals gebruikelijk plaats in het American Hotel op het Leidseplein en werd naar mijn schatting door ca. 80 leden bijgewoond. Op de agenda stond onder meer de verkiezing van een 2e secretaresse. Zoals gebruikelijk had het bestuur voor deze vacature een kandidaat gesteld. Dat was toen niet zo 'n probleem, want er waren genoeg kandidaten voor een bestuursfunctie. Maar vóór de verkiezing plaats vond werd vanuit de zaal een tegenkandidaat gesteld. Dat was reglementair volkomen juist, maar enigszins in strijd met de vergaderdiscipline van de voorzitter. Die vroeg dus ook met enige tegenzin of de betreffende dame wilde gaan staan en haar cv staande de vergadering wilde opnoemen, opdat de vergadering een goede afweging kon maken.

Dat zij werd gekozen is hier niet zo belangrijk, maar het illustreert het grote verschil tussen vroeger en nu. Maar misschien draagt dit stukje er toe bij, dat onze leden zich realiseren, dat het lid zijn van een vereniging meer inhoudt dan het betalen van contributie, maar dat elk lid mede verantwoordelijk is voor het functioneren van de vereniging en de continuïteit daarvan. En dat is niet gering, wanneer je het hebt over een vereniging die 137 jaar oud is, een zo rijk verleden heeft en een rol van betekenis heeft gespeeld in het maatschappelijk leven in Amsterdam. Tot ziens dus op 23 maart op de jaarvergadering op het Oeverpad 300.

Muziek

Enige dagen geleden hoorde ik van Simone dat de meisjes van de afdeling turnen hadden gevraagd of het mogelijk is om bij de grondgymnastiek muzikale begeleiding te krijgen. Ik weet niet of dat mogelijk is, want aan alles hangt wel een prijskaartje, maar het is in onze vereniging geen nieuw geluid.

Al in de jaren 40 van de vorige eeuw werden onze damesafdelingen, die toen onder leiding stonden van Marius Kruyne, begeleid door een pianist. Dat was de heer J.H.A.G. Schmidt, die in zijn jonge jaren een zeer verdienstelijk turner was, maar muzikaal ook zeer begaafd was.

Zo heeft hij verschillende turnliederen gecomponeerd; turnliederen waren vooral voor W.O.2 zeer populair en werden bij diverse gelegenheden gezongen. ook de muziek van ons clublied is van zijn Hand (wie kent dat trouwens nog?). Vroeger kende elk lid ons clublied (en het bondslied), want alle afdelingen zongen het aan het einde van de les; vooral de dames hebben dat nog lang volgehouden, tot die er in de jaren zestig ook mee stopten'

Maar de muzikale begeleiding van de ritmische damesafdeling bleef nog lang gehandhaafd. Na de heer Schmidt, die elke week gratis uit pure verenigingsliefde zijn muzikale begeleiding leverde en ook dikwijls de begeleidende muziek componeerde, trad de heer Piek aan als pianist. Hij heeft vele jaren de lessen van Cees de Wolf begeleid, wat voor de vereniging een dure zaak was. Niettemin besloot het bestuur ook nadat de heer Piek zijn werk beëindigde, door te gaan met een vaste pianist. Dat werd de heer Sneider, die vele jaren de lessen van Simone, die inmiddels Cees de Wolf had opgevolgd, heeft begeleid.

Toen de heer Sneider stopte werd besloten om niet tot aanstelling van een nieuwe pianist over te gaan. Simone besloot toen over te stappen op het gebruik van een bandrecorder wat ze veel jaren met succes heeft gedaan.

Vaandel

Toen onze vereniging in het jaar 1868 werd opgericht was het gebruikelijk dat de gymnastiekverenigingen een vaandel hadden dat bij alle belangrijke verenigingsgebeurtenissen aanwezig was.

Bij de opmars voor wedstrijden en demonstraties, tijdens de uitvoering van de oefeningen, op de jaarvergadering, en bij meer plechtige gelegenheden werd het vaandel getoond. Zo'n vaandel was een kostbaar bezit dat altijd met respect werd behandeld. Voornamelijk natuurlijk om de symbolische betekenis, maar het was ook kostbaar in materiële zin. Ons vaandel is gemaakt van blauw fluweel met in gouddraad daarop: Kracht en Vriendschap, Amsterdarn, 1868. Zie bijgaande foto.

Het vaandel bestaat nog steeds en is keurig b{ mlj thuis opgeborgen. Het vaandel werd bij gebruik opgesierd met de medailles die in de loop der tijden waren behaald, terwijl aan de bovenkant van de

stok de linten hingen, die vaak bij uitvoeringen en demonstraties werden uitgereikt. De medailles die nu nog aan het vaandel hangen zijn bijna allemaal uit de periode 1872-1905.

De heren traden ook buiten de landsgrenzen op, want 2 medailles werden in België gewonnen. In onze vereniging is het vaandel lang gebruikt maar op praktische gronden is het, evenals in andere verenigingen vervangen door een vlag. Het vaandel was, vooral bij optreden in de open lucht kwetsbaar en moeilijk te hanteren. Ik weet niet precies wanneer de clubvlag het vaandel heeft vervangen, maar het moet omstreeks de jaren 20 van de vorige eeuw zijn geweest. Ook onze damesafdeling, opgericht op 26 mei 1908, kreeg een eigen vlag. De aspirantenafdeling opgericht op 13 oktober 1945 kreeg ook al snel een eigen vlag. De vlaggen werden meestal ter gelegenheid van een jubileum of andere festiviteit door de leden aan de vereniging geschonken. Het was trouwens een grote eer om het vaandel en later de verenigingsvlag te mogen dragen. Tot omstreeks 1975 was de benoeming van "de vaandeldrager" een vast agendapunt op de jaarvergadering, die dat jaar niet slechts acte de présence bij wedstrijden en officiële gelegenheden moest geven, maar ook verantwoordelijk was voor het onderhoud van "zijn" vaandel. De laatste officieel aangestelde vaandeldrager was Chris Guldemont.

In een vorige Gymfonie schreef ik over de heer J.H.A.G. Schmidt die onze damesafdeling jarenlang begeleidde en ook gymnastiekliederen componeerde. Het was in het begin van de 20^e eeuw gebruikelijk om bij grote evenementen een lied te componeren of een gedicht te maken met een tekst die vooral een moraliserend karakter had. Ter gelegenheid van het bondsfeest in het jaar 1936, waaraan ook K.enV. deelnam maakte J.P. Woensdregt het volgende gedicht.

Ons turnfeest

*Ons turnfeest wordt een demonstratie
voor heel de Nederlandse natie!*

*Straks wordt het ganse Volk getoond
dat oefening zich zelf beloont,
dat moeizaam aangekweekte kracht
de turner zelfbeheersing bracht,
dat hij zich. uit ontwik'lingszucht,
wil stellen onder strenge tucht,
dat zijn saamhorigheidsgevoel
hem zich doet richten op ons doel
verenigd naar omhoog te streven,
als sterk. rechtschapen mens te leven
die aantoont dat het leven dient
tot hulpbetoon aan zwak'ren vriend
die aanpakt, werkt en weinig spreekt
maar levensliefde en deugden kweekt.*

De Maagd van Nederland

Voor de Tweede Wereldoorlog organiseerde het toenmalige Koninklijk Nederlands Gymnastiek Verbond regelmatig bondsfeesten; dat waren internationale gymnastiekfeesten waaraan duizenden gymnasten deelnamen. De plaats waar deze feesten werden gehouden varieerde, zodat in alle delen van het land wel eens een bondsfeest werd gehouden.

Zo vond in de maand mei van het jaar 1936 in Amsterdam het 26^e bondsfeest plaats dat de naam ITOSA (internationaal turnfeest Olympisch Stadion Amsterdam) kreeg. Het was een 4-daags feest met circa 4000 deelnemers, waaronder natuurlijk bijna alle Amsterdamse gymnastiekverenigingen, maar ook tumers uit Hongarije, België en Frankrijk.

Een grote variatie aan gymnastiek- en turnoefeningen werd gedemonstreerd maar er werden ook turnwedstrijden gehouden. Demonstraties met een folkloristisch en historisch karakter stonden eveneens op het programma.

Tot deze categorie behoorde ook een allegorische optocht die de geschiedenis van de gymnastiek vanaf de oorsprong uitbeeldde. Onderdeel daarvan was een Romeinse renwagen, die in die tijd

werd getrokken door renpaarden, maar in dit geval werd de kar, bij gebrek aan paarden, getrokken door een tiental stevige turners.

Ik werd als één van de jongere tumsters uitverkozen om de wagen te "besturen". De regie had bedacht dat het leuk zou zijn als ik de maagd van Neerland zou uitbeelden en dus kreeg ik een soort harnas aan met grote gaten waar mijn armen door staken. Helaas waren de weergoden niet met ons en waaide er een gure wind, die veel tocht door mijn harnas gaf. Maar een goed Maagd van Nederland disperseert niet en met behulp van veel kranten werd de Maagd op temperatuur gehouden.

Kamperen

Kamperen zit veel KenV-ers kennelijk in het bloed, want zowel de aspiranten als de volwassenen hebben (en doen dat nog) veel in clubverband gekampeerd. Dat gebeurt al veel jaren op het KNGU-kampeerterrein in Beekbergen bij Apeldoorn.

In de zomervakantie kamperen daar in een periode van 6 weken honderden aspiranten van bij de KNGU aangesloten verenigingen. Ook KenV is daar al heel veel jaren met groepen aspiranten aanwezig. Dat zijn altijd fantastische weken! In de loop van de jaren is de accommodatie aanzienlijk verbeterd. In de jaren 60 en 70 van de vorige eeuw, toen ik daar nog direct bij betrokken was, waren de omstandigheden heel wat primitiever. Zo stonden de tenten met een grondzeil direct op de bosgrond, maar het terrein was niet gedraineerd, zodat bij hevige regenval de bedden drijfnaat werden. Een recreatietent zoals we nu hebben hadden we niet, dus was het bij slecht weer vaak een probleem om zo'n paar honderd kinderen bezig te houden. Maar gelukkig is de herinnering toch overwegend positief want meestentijds liet het weer ons niet in de steek en beleefden we daar onvergetelijke weken.

Maar ook de volwassenen konden in Beekbergen riant kamperen. Er was een groot kampeerterrein waarop leden van het KNGV (nu KNGU) mochten kamperen en waarvan een dankbaar gebruik werd gemaakt. Ook KenV trok veel jaren met Pinksteren naar Beekbergen. Velen kwamen met de caravan en vormden als het ware een KenV-kamp. Natuurlijk werden daar veel gezamenlijke activiteiten en uitstapjes georganiseerd. Helaas is het volwassenenkamp verdwenen, omdat door de aanleg van de A-50 een groot deel van ons terrein werd onteigend. Jammer, want het gezamenlijk kamperen is zo'n prachtige gelegenheid om elkaar beter te leren kennen en de verenigingsband te versterken.

Kleding

In onze vereniging was de kleding altijd een belangrijk onderwerp. De leden waren namelijk verplicht om tijdens de les of training een voorgeschreven turnpak te dragen. Kennelijk is deze regel vervallen want van enige uniformiteit in de kleding is nog maar weinig te bespeuren.

Een uitzondering hierop vormen de volleybalafdelingen, waarvan de overgrote meerderheid het K&V tenue draagt, wat waarschijnlijk komt omdat bij de wedstrijden een uniforme kleding is voorgeschreven.

Tegenover het chaotisch, bontgekleurd beeld van nu staat bij mij de herinnering aan een sfeervolle training in stijl. Ik weet wel dat de tijden veranderen en enige jaren geleden het woord discipline een negatieve betekenis kreeg, maar het kan ook heel fijn zijn om als groep in vrijwillige discipline te functioneren.

Zoals ik al schreef, was de kleding nog niet zo heel lang geleden, een belangrijke zaak. Wanneer er een wijziging in de kleding moest komen, werd een kledingcommissie geïnstalleerd die aan het bestuur voorstellen over de gewenste kleding kon doen. Uiteraard baseerde die commissie zijn advies op het resultaat van overleg met de leden van de verschillende afdelingen.

De vereniging telde toen ongeveer 12 afdelingen, verspreid over de stad, dus het was een redelijk grote opgave om die diverse malen te bezoeken, maar ook om enige eenstemmigheid te krijgen. Dat lukte ook niet altijd, zodat het bestuur het voorstel dan op de agenda van de jaarvergadering plaatste. Die discussies konden hoog oplopen en gaven de jaarvergadering wel een ander beeld dan nu.

Het turnpak is in de loop der jaren drastisch veranderd. Van de lange rok en zwarte kousen met daarboven een witte blouse met pofmouwen veranderde dat allengs in een zwart broekje met witte blouse, al of niet met mouwen.

Na de 2e wereldoorlog kwamen de tumpakken die we nu kennen en die veel praktischer zijn. De heren waren wat kleding betreft wat makkelijker. Zij droegen een korte zwarte broek met daarboven een wit hemd. Bij wedstrijden werd, afhankelijk van het toestel, een lange turnbroek gedragen. Alle leden droegen op hun turnkostuum het K & V-embleem.

Kleding was en is bij het wedstrijdturnen nog steeds een belangrijk onderdeel omdat het esthetische aspect bij turnen heel belangrijk is.

Je ziet maar weer hoe riskant het is om een mening te geven, c.q. een oordeel uit te spreken als je onvoldoende op de hoogte bent van de actuele situatie. Uit de reacties die ik op mijn "Herinneringen" in de vorige Gymfonie heb gekregen, begrijp ik dat ik een te somber beeld heb gegeven van de huidige turnkleding van onze meisjesaspiranten en dat velen keurig in een turnpak zijn gekleed. Hierbij dan ook mijn excuses voor deze verkeerde voorstelling van zaken.

Nu we het over de kleding van onze leden hebben, vind ik het wel leuk eens een foto te tonen van onze keurploeg uit het jaar 1956, die toen in de Nederlandse top meedraaide en het zelfs tot Nederlands kampioen bracht. De dames waren gekleed in lichtblauwe jurkjes.